

Masterprogrammet i Pedagogiskt arbete/Didaktik med
utomhuspedagogisk inriktning/Specialpedagogik och fristående kurs

STUDIEHANDLEDNING

Vetenskapsteori och forskningsmetod: Kvalitativ analys, 7,5 hp

Theory and method in scientific work:

Qualitative analysis, 7,5 ECTS

Programkurs: 949A11
Fristående kurs: 950A01

Ht 2019



Institutionen för beteendevetenskap och
lärande

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
Förord	3
Kursmomenten	4
Examinationsuppgift	7
Ytterligare examinationstillfällen och omexamination	10
Bedömningskriterier	11
Fusk och plagiat	12
Kurslitteratur	13
Kontaktinformation	16

Förord

Välkommen till kursen *Vetenskapsteori och forskningsmetod: Kvalitativ analys*. Kursen ingår i Masterprogrammet inom det utbildningsvetenskapliga området.

Den här kursen är en fördjupningskurs i forskningsmetod. Kursen omfattar 7,5 hp. Det motsvarar en termins läsning på kvartsfart och en genomsnittlig studietid av 10 timmer per vecka.

Kursen syftar till att studenten ska utveckla kunskaper inom vetenskapsteori och forskningsmetod som rör kvalitativ analys av data. Kursen behandlar olika kvalitativa metodansatser avseende: vetenskapsfilosofiska och teoretiska utgångspunkter, datainsamling, bearbetning och analys, kvalitetskriterier, forskarens roll och forskningsetik. Särskild tonvikt läggs på kvalitativ analys. Examinationsuppgiften görs fortlöpande under kursen och består av tre moment.

Kursens hemsida:

<https://liu.se/studieinfo/kurs/949a11/ht-2019>

<http://www.ibl.liu.se/student/pedius/950a01>

Denna studiehandledning erbjuder stöd och vägledning i studierna. Om något är oklart är du välkommen att ta kontakt med mig som kursansvarig lärare eller Malin Åberg som är kursadministratör. Handledningen innehåller information och schema över de olika kursmomenten, examinationsformer, bedömningskriterier, LiUs policy om fusk och plagiat, samt kurslitteraturen. Kontaktinformation för både kursen och programmet finns på studiehandledningens baksida.

Jag hoppas att denna handledning ska underlätta ditt arbete. För att kunna utveckla och revidera den tar jag gärna emot synpunkter på innehåll, struktur, uppgifter, examination och kurslitteratur.

Lycka till med dina studier i kursen!

Paul Horton
Kursansvarig

Kursmomenten

Kursträff på Campus Valla, Linköpings universitet

fredag 6 september 2019, kl. 09-16.

fredag 25 oktober 2019, kl. 09-16.

fredag 6 december 2019, kl. 09-16.

Kursmoment 1: Introduktion och Grundad teori (6 september 2019, kl. 09-16)

09.15-12.00: Upprop och introduktion med Paul Horton

13.15-16.00: Grundad teori (föreläsning och seminarium) med Robert Thornberg

Ett av skälen till varför första kursträffen ligger en bit in på höstterminen är att du som kursdeltagare ska ges tid till självstudier innan vi ses. Det första momentet kommer att uppehålla sig kring en introduktion samt grundad teori som kvalitativ forskningsansats. Rekommenderad läsning inför detta moment är:

Introduktion:

1. Fejes, A., & Thornberg, R. (2019). Kvalitativ forskning och kvalitativ analys. I A. Fejes & R. Thornberg (red.), *Handbok i kvalitativ analys*. Tredje upplagen, (s. 16-43). Stockholm: Liber.

Grundad teori:

1. Charmaz, K., & Mitchell, R. G. (2007). Grounded theory in ethnography. I P. Atkinson, A. Coffey, S. Delamont, J. Lofland, & L. Lofland (red.), *Handbook of Ethnography* (s. 160-174). London: Sage.
2. Evans, G. L. (2013). A Novice Researcher's First Walk Through the Maze of Grounded Theory: Rationalisation for Classical Grounded Theory. *The Grounded Theory Review*, 12 (1): 37-55.
3. Hallberg, L. R. (2006). The "core category" of grounded theory: Making constant comparisons. *International Journal of Qualitative Studies on Health and Well-being*, 1: 141-148.
4. Thornberg, R. (2012). Informed grounded theory. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 56 (3): 243-259.
5. Thornberg, R., & Forslund Frykedal, K. (2019). Grundad teori. I A. Fejes & R. Thornberg (red.), *Handbok i kvalitativ analys*. Tredje upplagen (s. 44-71). Stockholm: Liber.
6. Thornberg, R., Halldin, K., Bolmsjö, N., & Petersson, A. (2013). Victimising of school bullying: a grounded theory. *Research Papers in Education*, 28 (3): 309-329.

Kursmoment 2: Konversationsanalys och Diskursanalys (25 oktober 2019, kl. 09-16)

09.15-12.00: Konversationsanalys (föreläsning och seminarium) med Michael Tholander

13.15-16.00: Diskursanalys (föreläsning och seminarium) med Andreas Fejes

Vid det andra kursmomentet behandlas diskursanalys och konversationsanalys. Rekommenderad läsning inför detta moment är:

Konversationsanalys:

1. Goodwin, M. (2002). Exclusion in girls' peer groups: Ethnographic analysis of language practices on the playground. *Human Development*, 45: 392–415.
2. Karlsson, M. (2017). "Ser ni att det är någon som är ledsen här nu?": Barn och vuxna hanterar moraliska problem i förskolans verksamhet. *Educare*, 2: 7–30.
3. Tholander, M. & Cekaite, A. (2019). Konversationsanalys. I A. Fejes och R. Thornberg (red.), *Handbok i kvalitativ analys*. Tredje upplagan (s. 211–234). Stockholm: Liber.

Diskursanalys:

1. Bolander, E., & Fejes, A. (2019). Diskursanalys. I A. Fejes & R. Thornberg (red.), *Handbok i kvalitativ analys*. Tredje upplagan (s. 91-115). Stockholm: Liber.
2. Fejes, A., & Haake, U. (2013). Caring and daring discourses at work: doing gender through occupational choices in elderly care and police work. *Vocations and Learning*, 6: 281-295.
3. Olsson, M., Fejes, A., Dahlstedt, M., and Nicoll, K. (2015). Citizenship discourses: production and curriculum. *British Journal of Sociology of Education*, 36 (7): 1036-1053.
4. Ryan, A., & Morgan, M. (2011). Bullying in secondary schools: through a discursive lens. *Kotuitui: New Zealand Journal of Social Sciences Online*, 6 (1–2): 1–14.

Kursmoment 3: Narrativ analys och Fältforskning (6 december 2019, kl. 09-16)

09:15-12 Narrativ analys (föreläsning och seminarium) med Håkan Löfgren

13:15-16 Fenomenografi (föreläsning och seminarium) med Paul Horton

Vid det tredje kursmomentet behandlas narrativ analys och fenomenografi.
Rekommenderad läsning inför detta moment är:

Narrativ analys:

1. De Wet, C. (2015). The professional lives of teacher victims of workplace bullying: A narrative analysis. *Perspectives in Education*, 29 (4): 66–77.
2. Jepson Wigg, U. (2019). Att analysera livsberättelser. I A. Fejes & R. Thornberg (red.), *Handbok i kvalitativ analys*. Tredje upplagen (s. 255-272). Stockholm: Liber.
3. Löfgren, H. (2016). A noisy silence about care: Swedish preschool teachers' talk about documentation. *Early Years*, 36 (1): 4–16.

Fenomenografi:

1. Brew, A. (2001). Conceptions of research: A phenomenographic study. *Studies in Higher Education*, 26 (3): 271-285.
2. Dahlgren, L. O., & Johansson, K. (2019). Fenomenografi. I A. Fejes & R. Thornberg (red.), *Handbok i kvalitativ analys*. Tredje upplagen (s. 179-192). Stockholm: Liber.
3. Larsson, S. (2011). *Kvalitativ analys – exemplet fenomenografi*. Linköping.
4. Marton, F. (1981). Phenomenography – describing conceptions of the world around us. *Instructional Science*, 10 (2): 177-200.

Examinationsuppgift

SRE 1: Grupp skriftlig kursuppgift, 1,5 hp (U-G)

I denna grupp skriftliga kursuppgift ska varje grupp beskriva likheter och skillnader mellan de tre metodansatserna grundad teori, konversationsanalys, och diskursanalys där ni diskuterar:

1. Vetenskapsteoretiska antaganden
2. Centrala begrepp
3. Metoder (för datainsamling och analys)
4. Kvalitet

Texten ska vara ca. 5 sidor, inklusive referenser. Använd Times New Roman 12 och 1,5 radavstånd. Gör tydliga hänvisningar till litteraturen och ange sidnummer i dina referenser. Era bidrag lämnar ni in på Lisam.

Möjliga betygsgrader på uppgiften är U eller G. Möjlighet till komplettering ges till grupper vars text bedöms ligga strax under G-nivån.

Rekommenderad läsning inför detta examinationsuppgift är:

1. Hammersley, M. (2017). The issue of quality in qualitative research. *International Journal of Research & Method in Education*, 30 (3): 287-305.
2. Thornberg, R., & Fejes, A. (2019). Kvalitet och generaliserbarhet i kvalitativa studier. I A. Fejes & R. Thornberg (red.), *Handbok i Kvalitativ Analys*. Tredje upplagen, (s. 273–295). Stockholm: Liber.

Inlämningsdatum: söndagen den 10 november (kl. 23.59)

SRE 2: Grupp skriftlig kursuppgift, 1,5 hp (U-G)

I denna grupp skriftliga kursuppgift ska varje grupp välja ut en internationell vetenskaplig text (se listan nedan) och redovisar texten skriftligt utifrån de fyra följande punkterna:

1. Studiens syfte
2. Metodiskt tillvägagångssätt
3. Resultat
4. Slutsatser/pedagogiska implikationer
5. Studiens kvalitet

Texten ska vara ca. 4 sidor, inklusive referenser. Använd Times New Roman 12 och 1,5 radavstånd. Gör tydliga hänvisningar till litteraturen och ange sidnummer i dina referenser. Era bidrag lämnar ni in på Lisam.

Möjliga betygsgrader på uppgiften är U eller G. Möjlighet till komplettering ges till grupper vars text bedöms ligga strax under G-nivån.

Artiklar (välja en):

1. Fejes, A. (2006). The planetspeak discourse of lifelong learning in Sweden: what is an educable adult? *Journal of Education Policy*, 21 (6): 697-716.
2. Löfgren, H. (2017). Learning in preschool: Teachers' talk about their work with documentation in Swedish preschools. *Journal of Early Childhood Research*, 15 (2): 130-143.
3. Strindberg, J., Horton, P., & Thornberg, R. (2019). Coolness and social vulnerability: Swedish pupils' reflections on participant roles in school bullying. *Research Papers in Education*, <https://doi.org/10.1080/02671522.2019.1615114>.
4. Tholander, M. (2019). The making and unmaking of a bullying victim. *Interchange*, 50 (1): 1-23.

Inlämningsdatum: söndagen den 24 november (kl. 23.59)

SRE3: Individuellt skriftlig kursuppgift, 4,5 hp (U-VG)

I denna individuellt skriftliga kursuppgift ska varje student skriva en framtids forskningsplan med fokus på en av de kvalitativa metodansatserna (dvs. grundad teori, konversationsanalys, diskursanalys, narrativ analys, eller fenomenografi).

Forskningsplanen ska bestå av följande delar:

1. Titel
2. Inledning (ca. 1 sida)
 - problemområdet och orsaken till varför du valt att studera detta
 - Syfte – ditt syfte ska vara avgränsat och tydligt
 - Forskningsfrågor – central frågeställning och eventuella underfrågor
3. Metod (ca. 5 sidor)
 - Metodansats och vetenskapsfilosofiska och teoretiska utgångspunkter
 - Datainsamling – redogör för hur du ska få svar på dina forskningsfrågor
 - Analys – förklara hur du ska analysera din data
 - Forskningsetiska överväganden
4. Referenser

Texten ska vara ca. 7–8 sidor, inklusive referenser. Använd Times New Roman 12 och 1,5 radavstånd. Gör tydliga hänvisningar till litteraturen och ange sidnummer i dina referenser. Era bidrag lämnar ni in på Lisam.

Möjliga betygsgrader på uppgiften är U, G, eller VG. Möjlighet till komplettering ges till studenter vars text bedöms ligga strax under G-nivån.

Inlämningsdatum: söndagen den 19 januari (kl. 23.59)

Ytterligare examinationstillfällena och omexamination

För alla examinationsuppgifter ska ytterligare två examinationstillfällena erbjudas under läsåret.

För samtliga uppgifter i denna kurs gäller att det andra examinationstillfället är en månad efter det första, och det tredje tillfället är tre månader efter det första. Vad betyder detta vid examination genom inlämningsuppgifter av detta slag? En examinationsuppgift ska examineras inom tio arbetsdagar. Om du inte lämnar in en uppgift i tid (första inlämningsdatum) innebär de ytterligare tillfällena datum efter vilka examination ska ske inom tio arbetsdagar.

Det går att lämna in uppgiften tidigare än exakt på angivna inlämningsdatum, men det är de angivna datumen som ligger till grund för när ett resultat senast ska finnas klart.

Motsvarande inlämningsdatum och regler gäller om en uppgift inte blir godkänd, då återkopplingen kan innebära att kompletteringar ska göras, alternativt att en helt ny text behöver lämnas in om en inlämnad text inte alls motsvarar vad uppgiften kräver.

Bedömningskriterier

För att erhålla betyget **godkänd** ska deltagaren kunna:

- a) identifiera likheter och skillnader mellan grundad teori, konversationsanalys och diskursanalys
- b) visa en fördjupad kunskap om relationerna mellan vetenskapsteori, forskningsfrågor, datainsamling och analys inom olika kvalitativa metodansatser
- c) redogöra för centrala begrepp och förklara principerna för kvalitativ analys inom olika kvalitativa metodansatser
- d) bedöma och kritiskt värdera kvaliteten inom kvalitativa studier
- e) analysera forskarens roll och forskningsetiska dilemman

För att erhålla betyget **väl godkänd** ska deltagaren även kunna:

- a) tillämpa de centrala begreppen inom och principerna för grundad teori, konversationsanalys, diskursanalys, narrativ analys, eller fenomenografi för att utveckla en egen forskningsplan
- b) skriva metodologisk text som visar på självständiga resonemang, analytisk förmåga och kritiskt förhållningssätt

Fusk och plagiat

Med fusk menas att med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöka vilseleda examinator när en studieprestation ska bedömas.

Om en examinator misstänker att en student fuskat ska hon/han anmäla det till Linköpings universitets disciplinnämnd som sedan utreder ärendet och fattar beslut om eventuella disciplinära åtgärder.

En form av fusk är så kallat plagiat. Plagiat är när man på ett otillåtet sätt använder sig av andras texter. Det är därför viktigt att man som student försäkras om vilka regler och normer som gäller när man skriver referat av andras texter och när man citerar. Mer information om vad plagiat innebär finns här:

http://noplagiat.bibl.liu.se/what_is_plagiarism/default.sv.asp

För att kunna upptäcka plagiat kan en examinator med hjälp av Urkund jämföra en students text med andra texter som ligger lagrade i Urkunds databas.

Studenter som befunnits skyldiga till att ha plagierat får det berörda arbetet underkänt och kan bli avstängda från sina studier vid LiU i upp till 6 månader.

Kurslitteratur

Kursbok

Fejes, Andreas & Thornberg, Robert (2019). *Handbok i kvalitativ analys*. Tredje upplagan. Stockholm: Liber.

Artiklar

Artiklarna nedan kan laddas ner kostnadsfritt på universitetsbibliotekets hemsida (<http://www.bibl.liu.se/?l=sv>) under fliken ”Tidskrifter” (för att ha tillgång till tidskrifterna behöver du dock vara registrerad som studerande vid LiU):

Kursmoment 1

Introduktionen

Fejes, A., & Thornberg, R. (2019). Kvalitativ forskning och kvalitativ analys. I A. Fejes & R. Thornberg (red.), *Handbok i kvalitativ analys*. Tredje upplagen, (s. 16-43). Stockholm: Liber.

Grundad teori

Charmaz, K., & Mitchell, R. G. (2007). Grounded theory in ethnography. I P. Atkinson, A. Coffey, S. Delamont, J. Lofland, & L. Lofland (red.), *Handbook of Ethnography* (s. 160-174). London: Sage.

Evans, G. L. (2013). A Novice Researcher’s First Walk Through the Maze of Grounded Theory: Rationalisation for Classical Grounded Theory. *The Grounded Theory Review*, 12 (1): 37-55.

Hallberg, L. R. (2006). The “core category” of grounded theory: Making constant comparisons. *International Journal of Qualitative Studies on Health and Well-being*, 1: 141-148.

Thornberg, R. (2012). Informed grounded theory. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 56 (3): 243-259.

Thornberg, R., & Forslund Frykedal, K. (2019). Grundad teori. I A. Fejes & R. Thornberg (red.), *Handbok i kvalitativ analys*. Tredje upplagen (s. 44–71). Stockholm: Liber.

Thornberg, R., Halldin, K., Bolmsjö, N., & Petersson, A. (2013). Victimising of school bullying: a grounded theory. *Research Papers in Education*, 28 (3): 309-329.

Kursmoment 2

Konversationsanalys

Goodwin, M. (2002). Exclusion in girls’ peer groups: Ethnographic analysis of language practices on the playground. *Human Development*, 45: 392–415.

Karlsson, M. (2017). ”Ser ni att det är någon som är ledsen här nu?": Barn och vuxna hanterar moraliska problem i förskolans verksamhet. *Educare*, 2: 7–30.

Tholander, M. & Cekaite, A. (2019). Konversationsanalys. I A. Fejes och R. Thornberg (red.), *Handbok i kvalitativ analys*. Tredje upplagan (s. 211–234). Stockholm: Liber.

Diskursanalys

Bolander, E., & Fejes, A. (2019). Diskursanalys. I A. Fejes & R. Thornberg (red.), *Handbok i kvalitativ analys*. Tredje upplagan (s. 91-115). Stockholm: Liber.

Fejes, A., & Haake, U. (2013). Caring and daring discourses at work: doing gender through occupational choices in elderly care and police work. *Vocations and Learning* 6: 281-295.

Olsson, M., Fejes, A., Dahlstedt, M., & Nicoll, K. (2015). Citizenship discourses: production and curriculum. *British Journal of Sociology of Education* 36 (7): 1036-1053.

Ryan, A., & Morgan, M. (2011). Bullying in secondary schools: through a discursive lens. *Kotuitui: New Zealand Journal of Social Sciences Online*, 6 (1–2): 1–14.

Kursmoment 3

Narrativanalys

De Wet, C. (2015). The professional lives of teacher victims of workplace bullying: A narrative analysis. *Perspectives in Education*, 29 (4): 66–77.

Jepson Wigg, U. (2019). Att analysera livsberättelser. I A. Fejes & R. Thornberg (red.), *Handbok i kvalitativ analys*. Tredje upplagan (s. 255–272). Stockholm: Liber.

Löfgren, H. (2016). A noisy silence about care: Swedish preschool teachers' talk about documentation. *Early Years*, 36 (1): 4–16.

Fenomenografi

Brew, A. (2001). Conceptions of research: A phenomenographic study. *Studies in Higher Education*, 26 (3): 271-285.

Dahlgren, L. O., & Johansson, K. (2019). Fenomenografi. I A. Fejes & R. Thornberg (red.), *Handbok i kvalitativ analys*. Tredje upplagan (s. 179-192). Stockholm: Liber.

Larsson, S. (2011). *Kvalitativ analys – exemplet fenomenografi*. Linköping.

Marton, F. (1981). Phenomenography – describing conceptions of the world around us. *Instructional Science*, 10 (2): 177-200.

Kursuppgift 1

Hammersley, M. (2007). The issue of quality in qualitative research. *International Journal of Research & Method in Education*, 30 (3): 287-305.

Thornberg, R., & Fejes, A. (2019). Kvalitet och generaliserbarhet i kvalitativa studier. I A. Fejes & R. Thornberg (red.), *Handbok i Kvalitativ Analys*. Tredje upplagen, (s. 273–295). Stockholm: Liber.

Kursuppgift 2 (välja en)

Fejes, A. (2006). The planetspeak discourse of lifelong learning in Sweden: what is an educable adult? *Journal of Education Policy*, 21 (6): 697-716.

Löfgren, H. (2017). Learning in preschool: Teachers' talk about their work with documentation in Swedish preschools. *Journal of Early Childhood Research*, 15 (2): 130-143.

Strindberg, J., Horton, P., & Thornberg, R. (2019). Coolness and social vulnerability: Swedish pupils' reflections on participant roles in school bullying. *Research Papers in Education*, <https://doi.org/10.1080/02671522.2019.1615114>.

Tholander, M. (2019). The making and unmaking of a bullying victim. *Interchange*, 50 (1): 1-23.

Kontaktinformation

Linköpings universitet
Institutionen för beteendevetenskap och lärande
58183 Linköping

Program- och kursadministratör

Malin Åberg
E-post: malin.aberg@liu.se
Tel: 013- 28 40 60

Kursansvarig och lärare i kursen

Paul Horton
E-post: paul.horton@liu.se
Tel: 013-28 46 42

Programansvarig samt ansvarig för huvudområdet pedagogiskt arbete

Fredrik Alm
E-post: fredrik.alm@liu.se
Tel: 013-28 58 39

Ansvarig för huvudområdet didaktik med utomhuspedagogisk inriktning

Emelia Fägerstam
E-post: Emelia.fagerstam@liu.se
Tel: 011-36 33 86

Ansvarig för huvudområdet specialpedagogik

Fredrik Alm
E-post: Fredrik.alm@liu.se
Tel: 013-28 58 39

Ansvarig för huvudområdet pedagogiskt arbete med inriktning mot yngre barns lärande

Helene Elvstrand
E-post: helene.elvstrand@liu.se
Tel: 011-36 33 55